

Inbjudan till samråd enligt miljöbalken 6 kap. 23–25 §§

Ansökan om koncession för ny markförlagd 36 kV kraftledning i Skelleftehamn

Skellefteå kommun, Västerbottens län

Skellefteå Kraft Elnät AB

Innehållsförteckning

1. Inledning och syfte	3
1.1 Bakgrund och syfte	3
1.2 Inbjudan till samråd.....	4
1.3 Tillståndsansökan och markupplåtelse	4
2. Lokalisering	4
3. Utförande	5
4. Förutsättningar och förutsedda miljöeffekter	6
4.1 Planförhållanden	6
4.2 Markanvändning och infrastruktur	7
4.3 Bostadsbebyggelse.....	9
4.4 Övriga intressen.....	9
4.5 Skellefteå Krafts bedömning avseende betydande miljöpåverkan	10
5. Fortsatt arbete	10
6. Referenser	11

1. Inledning och syfte

1.1 Bakgrund och syfte

Skellefteå Kraft Elnät AB (Skellefteå Kraft) planerar att söka nätkoncession (tillstånd) för linje för en ny 36 kV ledning i markkabelutförande mellan befintlig station TT1785 norr om Skelleftehamn till en ny station vid Wibax verksamhetsområde på Näsudden, Skellefteå kommun, se Figur 1. Syftet med den nya ledningen är att förse tillkommande industrietablering med el.

Skellefteå Kraft genomför nu samråd enligt 6 kap. miljöbalken för den planerade åtgärden och ett förslag på utredningsområde för den planerade markförlagda ledningen presenteras i Figur 1. Kartan visar även ett exempel på kabelsträckning inom utredningsområdet.

Figur 1: Karta med förslag på utredningsområde för planerad markförlagd 36 kV kraftledning mellan befintlig station och ny station vid Wibax verksamhetsområde. Kartan visar även ett exempel på kabelsträckning inom utredningsområdet.

1.2 Inbjudan till samråd

Skellefteå Kraft har tagit fram föreliggande handling som samrådsunderlag till undersökningssamråd enligt 6 kap. 23–25 §§ miljöbalken.

Skellefteå Kraft vill härmed bjuda in till skriftligt undersökningssamråd för rubricerat ärende. Ni är berörd av projektet i egenskap av berörd länsstyrelse, kommun eller som enskild särskilt berörd. Syftet med samrådet är att informera om projektet och att inhämta synpunkter och information som kan vara värdefulla för projektet.

Skellefteå Kraft ber er att inkomma med synpunkter och information som kan vara till hjälp i det fortsatta utredningsarbetet samt vid framtagande av miljökonsekvensbeskrivningen.

Skriftliga synpunkter önskas oss tillhanda **senast den 17 januari 2025** via

e-post till **SM_SE_kabel_norra_skelleftehamn@sweco.se**

eller via brev till
Sweco Sverige AB
Anna Norell
Box 110
901 03 Umeå.

Vid frågor eller funderingar kan ni kontakta Anna på telefon 070-921 15 58 eller via e-post enligt ovan.

1.3 Tillståndsansökan och markupplåtelse

För att få bygga och driftsätta en kraftledning krävs tillstånd, så kallad nätkoncession för linje, enligt Ellagen. Koncessionsansökan lämnas till Energimarknadsinspektionen som handlägger ärendet och efter remisshantering fattar beslut. Ansökan omfattar själva ansökan samt miljökonsekvensbeskrivning (med samrådsredogörelse som bilaga), karta, teknisk beskrivning och fastighetsägarförteckning.

Ett koncessionsbeslut ger rätt att bygga ledningen, men inte rätt att ta mark i anspråk. Skellefteå Kraft strävar efter att teckna frivilliga markupplåtelseavtal med berörda fastighetsägare. Koncessionsbeslutet kommer att ligga till grund för den ledningsrätt som Skellefteå Kraft ämnar ansöka om hos Lantmäteriet.

2. Lokalisering

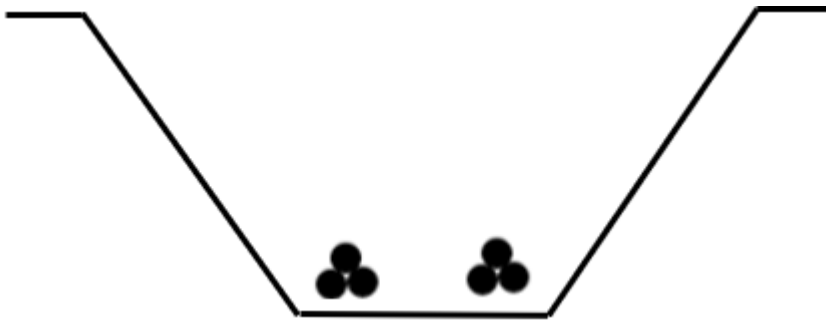
Den markförlagda 36 kV ledningen blir cirka 3 kilometer lång och går mellan den befintliga stationen TT1785 och en ny station vid Wibax anläggning i Skelleftehamn, se Figur 1. Utredningsområdet går i huvudsak längs befintlig infrastruktur, förutom en sträcka på cirka 1 kilometer nordväst om Rudtjärn där ledningen går genom skogsmark. Vid lokalisering av ledningen har utgångspunkten varit att i största möjliga mån samlokalisera med befintlig infrastruktur samt att gå kortast möjliga väg mellan stationerna.

3. Utförande

Den nya markförlagda ledningen kommer att ha en konstruktionsspänning på 36 kV och en nominell spänning på 33 kV och anläggs med två kabelförband, se Figur 2. Ledningen förläggs i ett uppschaktat kabeldike med ett djup på cirka 1–1,5 meter och med en schaktbotten som är cirka 2-3 meter bred.

Under anläggningskedet kommer ett cirka 10 meter brett arbetsområde att fordras längs schaktet, dels som område för fordon och maskiner, dels för hantering av material och schaktmassor. Själva schaktet är vid ytan cirka 4–5 meter brett. Området på ena sidan schaktet nyttjas för transporter och området på andra sidan används tillfälligt som upplagsplats för schaktmassor och material. Transportområdet, schaktet och upplagsplatser för schaktmassor och material ingår i arbetsområdet. Utschaktat material används för återfyll inom samma plats.

Den markförlagda ledningen passerar två vägar. Anläggning av ledning sker antingen via schakt i vägen eller schaktfri metod under vägen.

Figur 2: Principskiss över två kabelförband. Ledningen består av två kabelförband med tre faslinor vardera.

Befintliga vägar och kabelgatan kommer att användas för transport av maskiner och material till och från anläggningsområdet. Vid behov samförläggs kabeln med annan eventuell kabel- och ledningsinfrastruktur i området. Vid eventuell samförläggning kan kabelgraven både bli djupare och bredare till följd av att det är fler ledningar som ska rymmas.

Under driften av ledningen kommer en cirka 4 meter bred byggnads- och anläggningsfri zon upprätthållas på vardera sida om schaktet ovanför kablarna. Zonen kommer även hållas trädfri. Syftet med zonen är att skydda kablarna, samt hålla dem tillgängliga för reparation.

4. Förutsättningar och förutsedda miljöeffekter

I detta kapitel redovisas en beskrivning av de intressen som berörs av utredningsområdet och en översiktlig bedömning av påverkan och effekter som den markförlagda 36 kV ledningen kan medföra på dessa intressen.

Bedömning av effekterna av en ny markförlagd ledning inom utredningsområdet anges och graderas som negativa, tillfälligt negativa, begränsade eller inga effekter.

- Negativa effekter kan innebära att värdet på intresset minskar, att skador uppstår, störning sker, människor som inte tidigare belastats av aktuell olägenhet drabbas och konflikt med intresse.
- Tillfälligt negativa effekter uppstår under anläggningsskedet då skador kan uppstå, störning sker, människor som inte tidigare belastats av aktuell olägenhet drabbas och konflikt med intresse.
- Begränsade effekter kan innebära att värdet ändras i mindre och obetydlig grad, alternativt att värdet påverkas negativt, men att effekten inte behöver innebära skada.

4.1 Planförhållanden

Utredningsområdet berör Skellefteå kommuns fördjupade översiktsplaner för Skelleftedalen och Hamnen. Planerna vann laga kraft 2020 respektive 2011. I planen för Skelleftedalen går utredningsområdet norr om ett område som pekats ut som Skolskog respektive Lekplatser Myrängsvägen med flera (Skellefteå kommun, 2020), se Figur 3. I planen för Hamnen berör utredningsområdet utkanten av ett område för natur, samt områden för industri och kontor (Skellefteå kommun, 2011).

Utredningsområdet passerar utanför ett antal detaljplaneområden vilka är markerade i Figur 3. Längs med Näsuddsvägen, se Figur 3, ligger utredningsområdet inom *Detaljplan för Näsudden industriområde, del av Skelleftehamn 2:7 m.fl* (Skellefteå kommun, 2023). Området inom detaljplanen som berörs är utpekad som industri samt område för järnväg, väg och hamn (Skellefteå kommun, 2023). Den planerade verksamheten bedöms överensstämma med de fördjupade översiktsplanerna samt direkt berörd detaljplan då syftet med ledningen är att förse industriverksamhet i området med el.

Figur 3: Karta som visar planförhållanden och potentiellt förorenade områden inom utredningsområdet och dess närområde.

4.2 Markanvändning och infrastruktur

Marken inom utredningsstråket består av en befintlig och avverkad ledningsgata, produktionsskog, samt vägområde, se Figur 3. Marken i området består främst av morän i grundlagret. På vissa ställen förekommer ett ytlager av svallsediment med grus eller block (SGU, 2024).

Inom utredningsstråket och i dess närområde finns ett antal potentiellt förorenade områden, se Figur 3. En anläggning för farligt avfall med riskklass 3 (måttlig risk) samt en anläggning för mellanlagring och sortering av avfall utan bedömd riskklass är belägna på södra sidan om Näsuddsvägen, se Figur 3. Vid Wibax verksamhetsområde, där ledningen planeras att anslutas, finns dels en tidigare oljedepå som har sanerats till mindre känslig markanvändning, dels fyra utpekade platser som bedömts ha riskklass 2 (stor risk) (Länsstyrelserna, 2024).

I miljökonsekvensbeskrivningen för *Detaljplan för Näsudden industriområde, del av Skelleftehamn 2:7 m.fl* beskrivs att marken i planområdet är kraftigt förorenad av historisk atmosfärisk deposition av svavel och tungmetaller från Rönnskärsverken (Skellefteå kommun, 2023). Förekomsten av eventuella föroreningar i området längs den planerade ledningen kommer att utredas i samband med framtagande av MKB:en.

Utifrån utredningar och dialog med tillsynsmyndighet kommer åtgärder att vidtas i lämplig omfattning för att undvika risk för spridning av föroreningar. I och med att åtgärder åtas bedöms i nuläget ledningens effekter som **begränsade** avseende risk för spridning av föroreningar under anläggnings- och driftskedet.

Längs med Näsuddsvägen finns ett område med potentiellt sur sulfatjord (SGU, 2024), se Figur 4. I det fall sulfidjord påträffas under anläggningsskedet kommer dialog att ske med tillsynsmyndighet så att hantering sker på lämpligt sätt och spridning av föroreningar undviks. Ledningens effekter bedöms därmed som **begränsade** avseende påverkan från sulfidjord under anläggnings- och driftskedet.

Figur 4: Karta som visar utredningsstråket/området och områden med potentiellt sur sulfatjord.

Utredningsområdet ligger inom Mausjaure samebys vinterbetesområde, men berör inte något utpekade riksintresseområde eller strategiska områden för rennäringen (Sametinget, 2024). Under anläggningsskedet av ledningen kan buller och mänsklig aktivitet medföra begränsade eller **tillfälligt negativa** effekter på renarna om de befinner sig i området. Då ledningen planeras i anslutning till bebyggelse och industrier är det dock redan idag mänsklig aktivitet i området vilket gör att renar troligen redan idag undviker området. Under driftskedet bedöms ledningens effekter som **inga** på rennäringen då ledningen är markförlagd och till stor del följer befintlig infrastruktur.

Utredningsområdet passerar två mindre vägar, Berzeliusgatan och Norra hamngatan. Passage görs antingen genom schaktning i väg eller med schaktfri metod. Under anläggningsskedet kan störning ske vid nyttjandet av vägarna, men effekten är kortvarig. Ledningens effekter på vägar bedöms som **tillfälligt negativa** under anläggningsskedet och under driftskedet bedöms **inga** effekter uppstå.

4.3 Bostadsbebyggelse

Strax söder om station TT1785 går utredningsområdet längs med befintlig ledning och passerar på ett avstånd om cirka 20 meter norr om ett bostadsområde. Längre söderut passerar stråket ett annat bostadsområde på ett avstånd om cirka 50 meter.

Effekter på boendemiljöer under ledningens anläggningskedde är tillfälliga störningar till följd av ökad närvaro av större fordon och förhöjda ljudnivåer till följd av schaktning och andra anläggningsarbeten, samt tillfällig begränsad tillgänglighet till området. Planerade åtgärder kommer att följa Naturvårdsverkets riktlinjer för buller. Den nya markförlagda ledningen alstrar elektromagnetiska fält. Fälten från en markkabel avtar snabbt med avståndet till ledningen och är inte mätbara på bara några meter ifrån den.

Ingen risk för påverkan på människors hälsa bedöms uppkomma till följd av den nya ledningen. Ledningens effekter på boendemiljö bedöms därmed som **tillfälligt negativa** under anläggningskedet och under driftskedet bedöms **inga** effekter uppstå.

4.4 Övriga intressen

Ingen utpekad skyddad natur eller övriga kända natur- och kulturmiljövärden är registrerade inom utredningsområdet

Utredningsstråket passerar sydväst om *Rudtjärnen (WA89080331)*, vilken är en sjö utpekad som övrigt vatten, (VISS, 2024), se Figur 5. I Rudtjärnen finns en känd häckning av en skyddad fågelart. Utredningsstråket passerar cirka 150 meter från tjärnen. På grund av avståndet och mellanliggande skog bedöms ledningens effekter som **inga** på sjön eller fågelarten under anläggnings- och driftskedet.

Längs med den befintliga kraftledningsgatan i området går en skoterled (Skoterleder.org, 2024), se Figur 5. Inom och i närheten av utredningsstråket finns mindre stigar och området kan nyttjas för vandring, bär- och svampplockning. Anläggandet av ledningen planeras att utföras under barmarkssäsong varför inga effekter på skoterleden bedöms uppkomma. Då ledningen kommer att vara nedgrävd kommer den inte beröra tillgången till skoterleden under driftskedet. Ledningens effekter på friluftsliv bedöms därmed som **tillfälligt negativa** under anläggningskedet och under driftskedet bedöms **inga** effekter uppstå.

Figur 5: Övriga intressen inom utredningsområdet och dess närområde.

4.5 Skellefteå Krafts bedömning avseende betydande miljöpåverkan

Den planerade markförlagda 36 kV ledningen överensstämmer med Skellefteå kommuns kommunala planer och kan delvis förläggas längs befintlig infrastruktur. Inga utpekade naturmiljö- eller kulturmiljöintressen berörs. Negativa effekter under driftskedet kan undvikas för berörda motstående intressen. Viss tillfällig påverkan under anläggningskedet bedöms uppstå, men i begränsad omfattning. Utifrån detta har Skellefteå Kraft gjort bedömningen att projektet inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan utifrån miljöbalkens bestämmelser.

5. Fortsatt arbete

Efter avslutat samråd kommer Skellefteå Kraft att sammanställa alla inkomna yttranden, samt bemötanden av dessa, i en samrådsredogörelse. En ansökan om beslut om betydande miljöpåverkan lämnas därefter in till Länsstyrelsen i Västerbottens län. Eventuellt genomförs vidare utredningar utifrån synpunkter som inkommit under samrådet.

Om den nya ledningen inte bedöms medföra betydande miljöpåverkan kommer Skellefteå Kraft att upprätta en liten MKB och lämna in koncessionsansökan till Energimarknadsinspektionen våren 2025. MKB:n kommer att behandla den sökta ledningens direkta och indirekta konsekvenser under byggnation, drift och underhåll och vid behov föreslå lämpliga försiktighetsåtgärder.

Om länsstyrelsen bedömer att ledningen innebär betydande miljöpåverkan kommer Skellefteå Kraft att genomföra en specifik miljöbedömning och genomföra ett avgränsningssamråd som grund till framtagande av MKB och koncessionsansökan.

Anläggning av ledningen planeras påbörjas så snart koncession erhållits, dock tidigast sommaren 2026.

6. Referenser

- Länsstyrelserna. (2024). *EBH-kartan*. Hämtat från <https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid> (hämtad 2024-10-09)
- Riksantikvarieämbetet. (2023). *Fornsök*. Hämtat från <https://app.raa.se/open/fornsok/>
- Sametinget. (2024). *Mausjaure*. Hämtat från <https://www.sametinget.se/8764>
- SGU. (2024). Hämtat från Jordartskarta: <https://apps.sgu.se/kartvisare/kartvisare-jordarter-25-100.html> (hämtad 2024-09-03)
- SGU. (2024). *SGU kartvisare sur sulfatjord*. Hämtat från <https://apps.sgu.se/kartvisare/kartvisare-sur-sulfatjord.html?zoom=-1829330.8384096776,5532962.296034591,3009078.8384096776,8236927.703965409> (hämtad 2024-09-25)
- Skellefteå kommun. (1967). *Förslag till ändring och utvidgning av stadsplan för ett område vid Siporexfabriken; stg 457 m.fl.* Skellefteå: Skellefteå kommun.
- Skellefteå kommun. (1970). *Fastställelse av förslag till ändring och utvidgning av stadsplan för kvarteren Bulten, Spettet m.fl. inom stadsdelen Skelleftehamn i Skellefteå stad.* Skellefteå: Skellefteå kommun.
- Skellefteå kommun. (1975). *Fastställelse av förslag till ändring och utvidgning av stadsplan för kvarteren Kopparskänken, Traversen m.m. inom kommundelen Skelleftehamn i Skellefteå kommun.* Skellefteå: Skellefteå kommun.
- Skellefteå kommun. (2011). *Fördjupning av översiktsplanen för Skellefteå kommun, Västerbottens län, Östra delen av Skelleftehamn.* Skellefteå: Skellefteå kommun.
- Skellefteå kommun. (2020). *Skellefteådal 2030 - Fördjupad översiktsplan för Skellefteå kommun.* Skellefteå: Skellefteå kommun.
- Skellefteå kommun. (2023). *Detaljplan för Näsudden industriområde, del av Skelleftehamn 2:7 m.fl.* Skellefteå: Skellefteå kommun.
- Skoterleder.org. (2024). *Skoterleder.org*. Hämtat från <https://skoterleder.org/> (hämtad 2024-09-03)
- VISS. (2024). *Vattenkartan*. Hämtat från <https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=> (hämtad 2024-09-03)